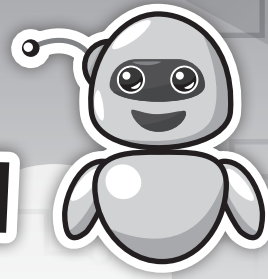

KANDUNGAN

Rekod Pentaksiran Murid

iii - vi

UNIT 1	Mengenal Sejarah	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 1	Nota / Praktis 1
UNIT 2	Saya dan Keluarga	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 2	Nota / Praktis / Bonus PdPc 10
UNIT 3	Sejarah Sekolah	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 3	Nota / Praktis / Bonus PdPc 19
UNIT 4	Sejarah Tempat Tinggal	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 4	Nota / Praktis / Bonus PdPc 28
UNIT 5	Zaman Air Batu	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 5	Nota / Praktis 36
UNIT 6	Zaman Prasejarah	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 6	Nota / Praktis / Bonus PdPc 44
Ujian Pertengahan Sesi Akademik (UPSA)			53
UNIT 7	Kerajaan Melayu Awal	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 7	Nota / Praktis / Bonus PdPc 59
UNIT 8	Tokoh Terbilang Kesultanan Melayu Melaka	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 8	Nota / Praktis 67
UNIT 9	Pengasas Kesultanan Melayu Melaka	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 9	Nota / Praktis 74
UNIT 10	Tun Perak Bendahara Terbilang	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 10	Nota / Praktis 84
UNIT 11	Hang Tuah Laksamana Terbilang	• Revisi Modul • Modul PBD • Praktis Sumatif 11	Nota / Praktis / Bonus PdPc 91

Ujian Akhir Sesi Akademik (UASA)

99

Jawapan

J1 - J10

REKOD PENTAKSIRAN MURID

Sejarah Tahun 4

Nama Guru: Nama Murid: Kelas:

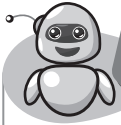
Unit	Tahap Penguasaan	Tafsiran	Halaman	Pencapaian	
				Menguasai	Belum Menguasai
MARI BELAJAR SEJARAH					
1 Mengenal Sejarah	1	Memerihalkan pengertian dan kemahiran ilmu sejarah	2		
	2	Menerangkan pengertian dan kemahiran ilmu sejarah	3, 5		
	3	Menjelaskan maklumat pengertian dan kemahiran ilmu sejarah dengan contoh	4		
	5	Menilai kepentingan pengertian dan kemahiran ilmu sejarah	6		
	6	Menjana idea tentang pengertian dan kemahiran ilmu sejarah untuk memupuk semangat cinta akan negara	7		
2 Saya dan Keluarga	1	Memerihalkan pengertian diri dan keluarga	11		
	2	Menjelaskan pengertian diri dan keluarga dengan contoh	12		
	3	Menerangkan salasilah diri dan keluarga	13		
	4	Menganalisis pengertian diri dan keluarga dalam pelbagai situasi	15		
	5	Menilai peranan diri dan keluarga untuk membina hubungan yang erat	14		
	6	Mencadangkan idea untuk mewujudkan keluarga yang harmoni	16		
3 Sejarah Sekolah	1	Menyatakan maklumat asas tentang sekolah	20		
	2	Menjelaskan maklumat tentang sejarah sekolah dengan contoh	21, 23		

	3	Menyusun sejarah sekolah secara kronologi	22		
	5	Menilai kepentingan sejarah sekolah untuk melahirkan rasa bangga terhadap sekolah	24		
	6	Menzahirkan idea peranan dalam melahirkan generasi yang mampu berdaya saing di peringkat global	25		
4 Sejarah Tempat Tinggal	1	Menyenaraikan maklumat kawasan tempat tinggal	29		
	2	Menerangkan kawasan tempat tinggal dengan contoh	30		
	3	Menghubung kait kawasan tempat tinggal murid dengan kawasan yang lain	32		
	4	Menganalisis maklumat kawasan tempat tinggal	33		
	5	Menilai kepentingan memelihara kawasan tempat tinggal	31		
	6	Menghasilkan idea untuk mengekalkan kelestarian kawasan tempat tinggal	31		
ZAMAN AIR BATU					
5 Zaman Air Batu	1	Memerihalkan tentang Zaman Air Batu	37		
	2	Menerangkan Zaman Air Batu dengan contoh	38		
	3	Menunjukkan pengaruh fizikal alam dengan Zaman Air Batu	39		
	4	Menganalisis perubahan Zaman Air Batu	40		
	5	Menilai kepentingan Zaman Air Batu kepada manusia	40		
	6	Menjana idea Zaman Air Batu untuk mengekalkan kelestarian alam sekitar	41		

ZAMAN PRASEJARAH					
6 Zaman Prasejarah	1	Memerihalkan kehidupan manusia Zaman Prasejarah	45		
	2	Menerangkan kehidupan manusia Zaman Prasejarah dengan contoh	46		
	3	Mengkaji maklumat kehidupan manusia Zaman Prasejarah	47, 49		
	4	Menganalisis maklumat kehidupan manusia Zaman Prasejarah	48		
	5	Membuat penilaian maklumat kehidupan manusia Zaman Prasejarah	50		
KERAJAAN MELAYU AWAL					
7 Kerajaan Melayu Awal	1	Menyatakan tentang Kerajaan Melayu Awal	61		
	2	Menerangkan maklumat kerajaan Melayu Awal dengan contoh	62		
	3	Menjelaskan maklumat kerajaan Melayu Awal dalam pelbagai situasi	63		
	4	Menganalisis maklumat Kerajaan Melayu Awal	64		
	5	Menilai kepentingan maklumat Kerajaan Melayu Awal	65		
	6	Menjana idea maklumat tentang Kerajaan Melayu Awal	65		
TOKOH TERBILANG KESULTANAN MELAYU MELAKA					
8 Tokoh Terbilang Kesultanan Melayu Melaka	1	Memerihalkan tokoh terbilang Kesultanan Melayu Melaka	69		
	2	Menjelaskan tentang tokoh terbilang Kesultanan Melayu Melaka dengan contoh	70		
	3	Mengkaji tokoh terbilang Kesultanan Melayu Melaka	71		
	4	Menganalisis maklumat tokoh terbilang dalam Kesultanan Melayu Melaka	72		

9 Pengasas Kesultanan Melayu Melaka	1	Memerihalkan tentang pengasasan Kesultanan Melayu Melaka	76		
	2	Menguasai maklumat pengasas Kesultanan Melayu Melaka dengan contoh	77, 80		
	3	Menyusun maklumat pengasas Kesultanan Melayu Melaka	78, 81		
	4	Menganalisis kewibawaan pengasas Kesultanan Melayu Melaka	79		
	5	Menjustifikasi ciri-ciri pemerintah untuk penerusan kestabilan negara	82		
	6	Mencadangkan idea menjamin keutuhan institusi beraja pada masa hadapan	82		
10 Tun Perak Bendahara Terbilang	1	Memerihalkan maklumat Tun Perak sebagai Bendahara Melaka	86		
	3	Membuat urutan maklumat Tun Perak sebagai Bendahara Melaka	87		
	4	Mentafsir tentang Tun Perak sebagai tokoh terbilang	88		
	5	Menjustifikasi Tun Perak yang melambangkan ciri-ciri pemimpin untuk meneruskan kemakmuran negara	89		
11 Hang Tuah Laksamana Terbilang	1	Memerihalkan Hang Tuah sebagai Laksamana Melaka	93		
	2	Menjelaskan sifat-sifat Hang Tuah sebagai Laksamana Melaka dengan contoh	94		
	3	Menyusun maklumat Hang Tuah sebagai Laksamana Melaka	95		
	5	Menilai ciri-ciri Hang Tuah sebagai Laksamana Melaka	96		
	6	Menjana idea tentang sikap kepemimpinan Hang Tuah sebagai pemimpin kepada generasi muda	97		

Mengenali Sejarah

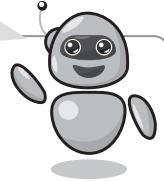

Revisi Modul

Nota
Pengertian Sejarah

Apakah kaedah yang digunakan untuk mendapatkan maklumat sejarah?

Sumber sejarah

Sumber primer

- Berada dalam bentuk asal dan belum diolah.
- Contohnya, fosil, manuskrip, dokumen rasmi dan artifak.

Sumber sekunder

- Penulisan yang dihasilkan daripada sumber asal.
- Contohnya, buku, majalah, risalah dan akhbar.

Kaedah penyelidikan sejarah

Kaedah arkeologi

- Mendapatkan maklumat daripada bahan tinggalan sejarah melalui gali cari.
- Fosil, tembikar, barang logam dan kulit siput.

Kaedah lisan

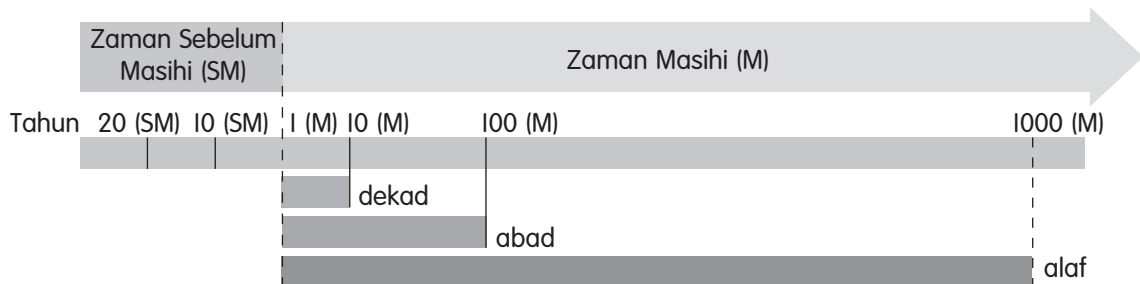
- Mendapatkan maklumat melalui temu bual dengan orang sumber.
- Orang sumber ialah mereka yang terlibat, melihat atau mendengar peristiwa sejarah daripada orang lain.

Kaedah bertulis

- Mendapatkan maklumat daripada tulisan dan lakaran.
- Dinding gua, kayu, batu dan bahan bercetak.

Ruang dan masa

MODUL PBD 1.1 Pengertian Sejarah

Buku Teks: 4 – 5

SP 1.1.1 Menyatakan pengertian sejarah

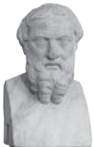
I. Isi tempat kosong berkaitan dengan pengertian sejarah. SP 1.1.1 TP I

lalul	catatan	tindakan	interaksi	lampaul
berlaku	peristiwa	perubahan	penceritaan	peradaban

Ibn Khaldun

(a) Sejarah membicarakan peradaban manusia dan perubahan yang berlaku.

Herodotus

(b) Sejarah merupakan penceritaan tentang tindakan manusia dan sebab-sebab mereka melakukannya.

E.H. Carr

(c) Sejarah ialah satu proses interaksi antara masa kini dengan masa lampau.

Dr. Khoo Kay Kim

(d) Sejarah merujuk peristiwa yang pernah atau sudah berlaku.

Dr. Muhd Yusof Ibrahim

(e) Sejarah merupakan catatan atau rekod sesuatu peristiwa yang berlaku pada masa lampau.

TAHAP PENGUASAAN (✓) 1 ★ 2 ★ 3 ★ 4 ★ 5 ★ 6 ★

MODUL PBD 1.2 Sumber Sejarah

Buku Teks: 6 – 7

SP 1.1.2 Mengenal pasti sumber dalam sejarah

2. Berdasarkan gambar berikut, nyatakan jenis dan sumber sejarah. SP 1.1.2 TP 2

(a)

Jenis sumber:
Sumber primer

Sumber sejarah:
Fosil

(b)

Jenis sumber:
Sumber sekunder

Sumber sejarah:
Majalah

(c)

Jenis sumber:
Sumber primer

Sumber sejarah:
Artifak

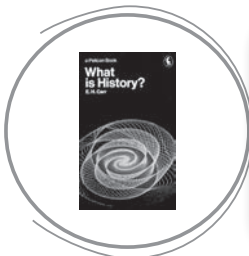
(d)

Jenis sumber:
Sumber primer

Sumber sejarah:
Manuskrip

(e)

Jenis sumber:
Sumber sekunder

Sumber sejarah:
Buku

(f)

Jenis sumber:
Sumber sekunder

Sumber sejarah:
Akhbar

(g)

Jenis sumber:
Sumber primer

Sumber sejarah:
Artifak

(h)

Jenis sumber:
Sumber sekunder

Sumber sejarah:
Risalah

 **Praktis
Ekstra 1.1**

MODUL PBD 1.3 Kaedah Penyelidikan Sejarah

Buku Teks: 8 – 9

SP 1.1.3 Menjelaskan kaedah penyelidikan sejarah

3. Lengkapkan ayat berikut dengan tepat dan ringkas. SP 1.1.3 TP 3

(a) Kaedah arkeologi

- (i) Proses mendapatkan maklumat daripada bahan tinggalan sejarah. Kaedah dilakukan melalui proses gali cari atau ekskavasi. Contohnya, fosil, kulit siput, barang logam dan tembikar.
- (ii) Arkeologi maritim ialah proses mendapatkan maklumat tinggalan kebudayaan manusia yang terdapat di dasar laut, sungai atau tasik. Contohnya, tapak kapal karam dan struktur purba.

(b) Kaedah lisan

- (i) Proses mendapatkan maklumat melalui temu bual. Individu yang ditemu bual dikenali sebagai orang sumber.
- (ii) Langkah pertama ialah mengenal pasti orang sumber dan menyediakan soalan berdasarkan tajuk kajian. Langkah kedua ialah menemu bual dan merakamkan perbualan. Langkah berikutnya ialah menyalin rakaman, menyimpan data perbualan dan membuat penulisan.

(c) Kaedah bertulis

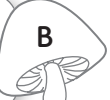
- (i) Proses mendapatkan maklumat daripada tulisan dan lakaran di dinding gua, kayu, batu dan bahan bercetak.
- (ii) Terdapat empat langkah dalam kaedah bertulis. Langkah pertama ialah mengenal pasti sumber sejarah yang tepat. Langkah kedua ialah mengumpulkan sumber sejarah. Langkah berikutnya ialah mentafsir maklumat dalam sumber dan langkah akhir ialah membuat penulisan.

MODUL PBD 1.4 Ruang dan Masa

Buku Teks: 10

SP 1.1.4 Membezakan konsep ruang dan masa dalam sejarah

4. Padankan konsep masa dengan maksudnya yang betul. SP 1.1.4 TP 2

Konsep masa	Maksud
(a) Alaf 	Tempoh selama 10 tahun
(b) Abad 	Tempoh selama 100 tahun
(c) Dekad 	Tempoh selama 1000 tahun
(d) Masihi 	Zaman selepas kelahiran Nabi Isa
(e) Kronologi 	Zaman sebelum kelahiran Nabi Isa
(f) Sebelum Masihi 	Rentetan peristiwa yang berlaku mengikut urutan masa

Pendidikan Sivik

Nilai Teras : Kasih sayang
Tajuk : Cintai Malaysia
Konteks : Diri dan masyarakat
Literasi Sivik : Pengetahuan – Mengetahui peristiwa bersejarah negara.

Aktiviti

- Murid berada dalam kumpulan masing-masing.
- Setiap kumpulan diminta membincangkan satu peristiwa bersejarah yang berlaku di negara kita dan kesannya kepada masyarakat dan negara.
- Hasil perbincangan dibuat dalam bentuk pengurusan grafik dengan gambar yang menarik.
- Ketua kumpulan akan memberikan penerangan di hadapan kelas.

TAHAP PENGUASAAN (✓) 1★ 2★ 3★ 4★ 5★ 6★

MODUL PBD 1.5 Sebab dan Akibat dalam Peristiwa Sejarah

Buku Teks: 11 – 12

SP 1.1.5 Menghuraikan sebab dan akibat dalam peristiwa sejarah

5. Jelaskan sebab atau akibat peristiwa berikut.

SP 1.1.5

TP 5

KBAT

Menilai

(a)

Hari Anugerah
Kecemerlangan
Akademik

Sebab

Menghargai murid
yang cemerlang dalam
akademik.

Akibat

Murid-murid belajar
dengan bersungguh-
sungguh.

(b)

Hari Sukan
Tahunan

Sebab

Mencungkil bakat murid
dalam bidang sukan.

Akibat

Melahirkan semangat
bersaing dan memupuk
minat murid dalam
bidang sukan.

(c)

Kemerdekaan Tanah
Melayu 1957

Sebab

Tanah Melayu dijajah
oleh British.

Akibat

Rakyat berjuang untuk
membebaskan tanah air
daripada penjajah.

TAHAP PENGUASAAN (✓)

6. Gambar berikut berkaitan dengan peristiwa sejarah penting negara kita, iaitu pemasyhuran kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu pada 31 Ogos 1957.

Secara berpasangan, jawab soalan-soalan berikut. Kemudian, kongsi jawapan dengan keseluruhan kelas. SP 1.1.5 TP 6 **PAK21** Fikir-Pasang-Kongsi

- (a) Mengapakah kita perlu mengkaji sebab dan akibat peristiwa sejarah tersebut?

- Memudahkan kita memahami peristiwa sejarah.
- Menimbulkan rasa ingin tahu.
- Membolehkan kita mengambil iktibar dan pengajaran daripada peristiwa sejarah.

- (b) Apakah kesan yang diperoleh setelah mengkaji sebab dan akibat peristiwa sejarah tersebut?

- Bersemangat untuk mengamalkan perpaduan.
- Memupuk semangat cinta akan negara.
- Berusaha mempertahankan kedaulatan dan kemerdekaan negara.
- Memperkuat jati diri.

Video

Pengisytiharan
Kemerdekaan Tanah
Melayu

TAHAP PENGUASAAN (✓)

Tandatangan Guru: _____

Tarikh: _____

PRAKTIS SUMATIF 1

Bahagian A

1. Gambar berikut menunjukkan sejarawan yang memberikan pengertian sejarah.

Buku
Teks
ms. 4

Sejarah membicarakan peradaban manusia dan perubahan yang berlaku.

Siapakah sejarawan tersebut?

- A E.H. Carr
- B Herodotus
- ☒ C Ibn Khaldun
- D Dr. Muhd. Yusof Ibrahim

2. Apakah pengertian sejarah menurut Profesor Emeritus Tan Sri Dr. Khoo Kay Kim?

Buku
Teks
ms. 5

- ☒ A Peristiwa yang pernah atau sudah berlaku
- B Tindakan dan sebab-sebab manusia melakukannya
- C Proses interaksi masa kini dengan masa lalu
- D Peradaban manusia dan perubahan yang berlaku

3. Apakah sumber sekunder yang boleh digunakan oleh Farah untuk mengkaji sejarah sekolah?

Buku
Teks
ms. 7

- A Fosil
- B Artifak
- C Guru Besar
- ☒ D Majalah sekolah

4. Gambar berikut menunjukkan sumber sejarah.

Buku
Teks
ms. 6

Apakah sumber sejarah tersebut?

- A Fosil
- B Arkib
- ☒ C Artifak
- D Manuskrip

5. Apakah contoh sumber primer?

Buku
Teks
ms. 6

- I Buku *Sejarah Melayu*
- II Akhbar *Berita Harian*
- III Alat batu Zaman Neolitik
- IV Batu Bersurat Terengganu
- A I dan II
- B I dan IV
- C II dan III
- ☒ D III dan IV

6. Apakah kaedah yang menggunakan orang sumber untuk mendapatkan maklumat?

Buku
Teks
ms. 9

- ☒ A Lisan
- B Bertulis
- C Maritim
- D Arkeologi

7. Pilih pasangan yang betul.

Buku
Teks
ms. 10

	Konsep masa	Maksud
☒ A	Abad	Jangka waktu 100 tahun
B	Dekad	Tempoh masa selama 1000 tahun
C	Zaman	Tahun selepas kelahiran Nabi Isa
D	Masihi	Rentetan peristiwa mengikut urutan

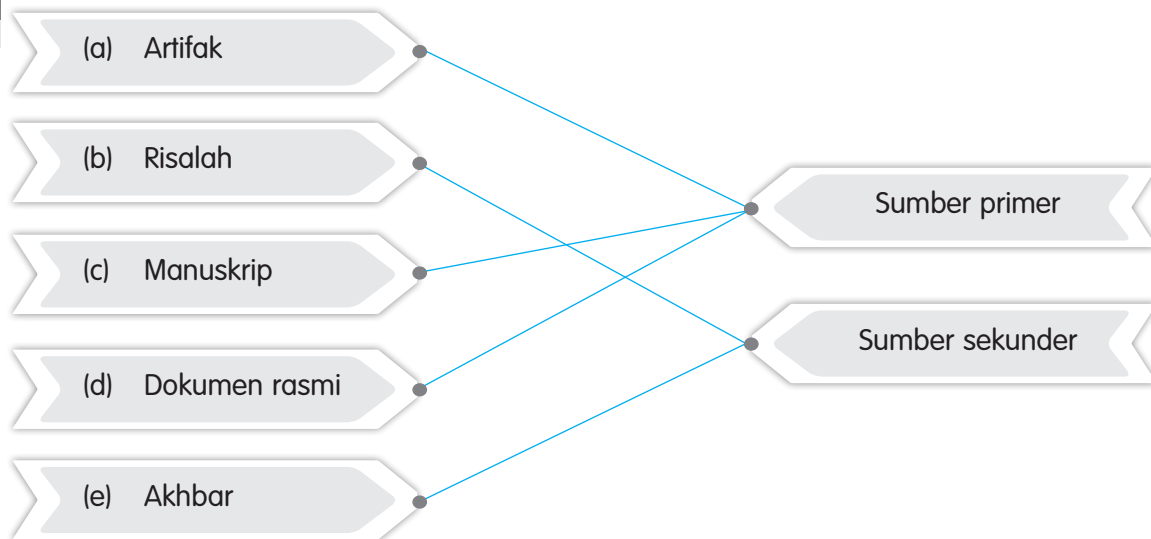
8. Sebab dan akibat dalam peristiwa sejarah akan menimbulkan perasaan

Buku
Teks
ms. 12

- A bangga
- B yakin diri
- ☒ C ingin tahu
- D kasih sayang

Bahagian B

I. Padankan contoh berikut dengan sumber sejarah yang betul. TP 2

Buku
Teks
ms. 6-7

[5 markah]

Bahagian CI. (a) Nyatakan **dua** kaedah penyelidikan sejarah. TP 1Buku
Teks
ms. 8-9(i) Kaedah lisan(ii) Kaedah bertulis / Kaedah arkeologi

[2 markah]

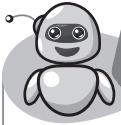
(b) Pada pendapat kamu, apakah kepentingan mempelajari sejarah negara kita?

(i) Mengenal asal usul/ identiti diri dan bangsa.(ii) Mengambil iktibar dan pengajaran.(iii) Menyemai semangat patriotik.(iv) Memupuk perpaduan dalam kalangan masyarakat.(v) Membentuk jati diri.

[3 markah]

Zaman Air Batu

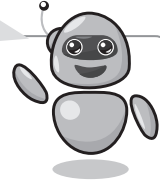

Revisi Modul

Nota
Kesan Perubahan Zaman
Air Batu Akhir di Asia
Tenggara

Apakah dua epok pada
Zaman Air Batu Akhir?

Zaman Air
Batu Akhir

Epok Pleistosen

- Suhu bumi rendah.
- Banyak kawasan dilitupi air batu.
- Manusia mula mengetahui cara membuat api.
- Tanah dataran menjadi lebih luas.

Epok Holosen

- Suhu bumi meningkat.
- Air batu mencair.
- Paras air laut meningkat.

Garis Masa Zaman Air Batu Akhir

Kala Kuaterner	
Epok Pleistosen	Epok Holosen
2.5 juta – 11 700 tahun dahulu	11 700 tahun dahulu – hingga kini

Kesan perubahan Zaman Air Batu Akhir

Bentuk fizikal bumi yang baharu

Pembentukan tasik air tawar dan aliran air sungai berubah. Air melimpah ke kawasan rendah membentuk tasik dan laut.

Kepupusan haiwan

Berlaku disebabkan perubahan suhu. Harimau bertaring lengkung dan mamot pupus.

Petempatan manusia

Manusia bergerak ke kawasan yang lebih panas untuk membina petempatan baharu.

MODUL PBD 5.1 Kenali Zaman Air Batu

Buku Teks: 60 – 61

SP 2.1.1 Menyatakan maksud Zaman Air Batu

I. Tandakan (✓) pada jawapan yang betul tentang Zaman Air Batu. SP 2.1.1 TP 1

(a) Zaman Air Batu ialah zaman bumi dilitupi oleh _____.

air batu

air laut

(b) Kala Kuaterner ialah zaman yang bermula pada _____.

5.5 juta tahun dahulu

2.5 juta tahun dahulu

(c) Peningkatan suhu bumi telah mengakibatkan berlakunya _____.

penurunan paras air laut

kecairan air batu

(d) Pengglasieran ialah bongkah air batu yang besar bergerak perlahan-lahan dan mencair ke _____.

permukaan bumi

laut luas

(e) Dalam sejarah dunia, Zaman Air Batu berlaku sebanyak _____.

lima kali

sepuluh kali

(f) Zaman Air Batu Akhir berlaku pada Kala Kuaterner yang dibahagikan kepada dua epok, iaitu _____.

Paleolitik dan Mesolitik

Pleistosen dan Holosen

(g) Pada masa Epok Holosen, suhu bumi mula meningkat menyebabkan air batu mula mencair dan _____.

paras air laut meningkat

daratan menjadi luas

MODUL PBD 5.2 Garis Masa Zaman Air Batu Akhir

Buku Teks: 62

SP 2.1.2 Menyenaraikan garis masa Zaman Air Batu

2. Lengkapkan ciri-ciri garis masa Zaman Air Batu Akhir. SP 2.1.2 TP 2

Sloth	luas	Mamot	Suhu
2.5 juta	rendah	air laut	mencair
Pleistosen	11 700	Harimau bertaring lengkung	Holosen

Dua Epok Zaman Air Batu Akhir

(a) Epok Pleistosen

(b) Epok Holosen

- (i) 2.5 juta hingga 11 700 tahun dahulu.
- (ii) Suhu bumi rendah dan banyak kawasan dilitupi air batu.
- (iii) Tanah dataran menjadi lebih luas.

- (i) 11 700 tahun dahulu hingga kini.
- (ii) Suhu bumi meningkat.
- (iii) Air batu mula mencair.
- (iv) Paras air laut meningkat.

(iv) Mamot

(v) Harimau bertaring lengkung

(vi) Sloth

TAHAP PENGUASAAN (✓) 1 ★ 2 ★ 3 ★ 4 ★ 5 ★ 6 ★

MODUL PBD 5.3 Perubahan Zaman Air Batu Akhir

Buku Teks: 64 – 65

SP 2.1.3 Menerangkan perubahan Zaman Air Batu Akhir

3. Terangkan ciri-ciri Zaman Air Batu Akhir berdasarkan aspek berikut. SP 2.1.3 TP 3

Iklim

(a) Iklim berubah daripada terlalu sejuk kepada sederhana sejuk. Perubahan iklim disebabkan sinaran matahari dan pemanasan bumi.

Bentuk muka bumi

(b) Suhu bumi meningkat. Ais mula mencair sehingga melimpah ke kawasan rendah lalu membentuk tasik dan laut.

Bentuk fizikal bumi

(c) Paras air laut meningkat sehingga 100 meter. Pembentukan tasik air tawar serta aliran air sungai berubah.

Kepupusan haiwan

(d) Haiwan seperti harimau bertaring lengkung dan mamot pupus disebabkan berlakunya perubahan suhu.

Petempatan manusia

(e) Manusia bergerak keluar ke kawasan yang lebih panas. Manusia mencari tempat untuk membina petempatan baharu.

Praktis
Ekstra 5.1

Info

Mamot

TAHAP PENGUASAAN (✓) 1 2 3 4 5 6

MODUL PBD 5.4 Kesan Perubahan Zaman Air Batu Akhir di Asia Tenggara

Buku Teks: 66 – 67

SP 2.1.4 Menghuraikan kesan perubahan Zaman Air Batu Akhir di Asia Tenggara

SP K2.1.5 Menerangkan kepentingan mengambil iktibar perubahan zaman dalam kehidupan manusia

4. Jawab soalan-soalan berikut dengan tepat dan ringkas. **SP 2.1.4** **SP K2.1.5** **TP 4** **TP 5**

(a) Apakah maksud Pentas Sunda?

Pentas Sunda ialah kawasan tanah luas di Asia Tenggara yang menghubungkan daratan dengan kepulauan.

(b) Apakah kesan perubahan Zaman Air Batu Akhir di Asia Tenggara?

(i) Kenaikan paras air laut di Pentas Sunda.

(ii) Berlaku pergerakan manusia dan haiwan.

(c) Bagaimanakah pergerakan manusia semasa Zaman Air Batu Akhir?

Manusia bergerak ke kawasan yang lebih tinggi, hidup berpindah-randah dan akhirnya menetap.

(d) Nyatakan **dua** kesan kenaikan paras air laut di Pentas Sunda.

(i) Pembentukan sungai dan tasik.

(ii) Aliran air sungai menenggelamkan tanah rendah di tepi pantai.

(e) Apakah iktibar yang boleh diambil daripada pengetahuan tentang Zaman Air Batu?

• Memberikan kesedaran tentang kepentingan memelihara bumi.

• Memupuk sikap menyayangi dan menghargai alam sekitar.

• Menjaga bumi daripada pencemaran dan kemusnahan.

TAHAP PENGUASAAN (✓)

5. Secara berpasangan, jawab soalan-soalan berikut. Kemudian, kongsi jawapan dengan keseluruhan kelas. **SP 2.1.4** **TP 6** **PAK21** Fikir-Pasang-Kongsi

	Soalan	Jawapan
(a)	Apakah tujuan kita belajar tentang Zaman Air Batu? 	<u>Mengetahui sejarah bumi. Bersyukur dengan keunikan bumi. Menjaga bumi daripada pencemaran dan kemusnahan.</u>
(b)	Senaraikan tiga aktiviti manusia yang menyebabkan suhu dunia semakin meningkat.	(i) <u>Pembakaran terbuka.</u> (ii) <u>Pembalakan haram.</u> (iii) <u>Pelepasan asap kenderaan.</u>
(c)	Cadangkan tiga tindakan yang menunjukkan sikap cinta akan alam sekitar. 	(i) <u>Mengamalkan kitar semula.</u> (ii) <u>Mengurangkan penggunaan beg plastik.</u> (iii) <u>Tidak membuang sampah merata-rata.</u>
(d)	Nyatakan tiga isu alam sekitar pada masa kini. 	(i) <u>Pencemaran air.</u> (ii) <u>Pencemaran udara.</u> (iii) <u>Kepupusan flora dan fauna.</u>
(e)	Apakah yang akan terjadi kepada bumi jika manusia tidak memelihara dan memulihara alam sekitar? 	<u>Bumi ditimpa bencana seperti banjir dan tanah runtuh yang menyebabkan manusia tidak dapat hidup dengan selamat.</u>

Pendidikan Sivik

Nilai Teras : Kasih sayang
Tajuk : Sayangi flora dan fauna
Konteks : Diri dan masyarakat
Literasi Sivik : Pengetahuan – Menyatakan cara-cara menghargai flora dan fauna.

Aktiviti

- Murid berada dalam kumpulan masing-masing.
- Setiap kumpulan akan mengkaji tentang flora dan fauna yang terdapat di negara kita.
- Kajian merangkumi jenis, nama, lokasi, ancaman dan cara menghargai flora dan fauna.
- Hasil kajian tersebut dibuat dalam bentuk buku skrap.

TAHAP PENGUASAAN (✓) 1 ★ 2 ★ 3 ★ 4 ★ 5 ★ 6 ★

Tandatangan Guru: _____ Tarikh: _____

PRAKTIS SUMATIF 5

Bahagian

A

1. Apakah punca berlakunya proses pengglasieran?

Buku
Teks
ms. 60

- A Kemarau yang panjang
- ☒ B Peningkatan suhu bumi
- C Penurunan suhu yang ketara
- D Pergerakan bongkah air batu

2. Pernyataan berikut merujuk kepada zaman penting dalam sejarah dunia.

Buku
Teks
ms. 60

Zaman bumi dilitupi oleh air batu disebabkan penurunan suhu yang ketara.

Apakah zaman yang dimaksudkan?

- A Zaman Ais
- B Zaman Batu
- ☒ C Zaman Air Batu
- D Zaman Holosen

3. Apakah kesan pencairan air batu?

Buku
Teks
ms. 60

- A Suhu menurun
- B Hidupan laut pupus
- ☒ C Paras air laut meningkat
- D Pembentukan Pentas Sunda

4. Apakah suhu bumi pada Epok Holosen?

Buku
Teks
ms. 61

- A Rendah
- ☒ B Meningkat
- C Tidak berubah
- D Berubah-ubah

5. Gambar berikut menunjukkan haiwan pada Epok Pleistosen.

Buku
Teks
ms. 62

Apakah haiwan tersebut?

- ☒ A Sloth
- B Mamot
- C Beruang
- D Harimau bertaring lengkung

6. Peningkatan suhu menyebabkan iklim berubah daripada terlalu sejuk kepada

Buku
Teks
ms. 64

- A panas
- B terlalu panas
- ☒ C sederhana sejuk
- D sederhana panas

7. Mengapakah berlakunya kepupusan haiwan pada Zaman Air Batu Akhir?

Buku
Teks
ms. 65

- ☒ A Peningkatan suhu
- B Penurunan suhu
- C Kecairan air batu
- D Peningkatan paras air laut

8. Antara berikut, yang manakah terletak di Asia Tenggara?

Buku
Teks
ms. 66

I Laos	III China
II Jepun	IV Vietnam
A I dan II	C II dan III
☒ B I dan IV	D III dan IV

9. Apakah iktibar daripada pengetahuan tentang Zaman Air Batu Akhir?

Buku
Teks
ms. 67

- A Menolak perubahan
- B Mengelakkan kepupusan
- C Memajukan ekonomi negara
- ☒ D Memelihara dan menyayangi bumi

10. Apakah langkah yang menunjukkan sikap cinta akan alam sekitar?

- ☒ A Kitar semula
- B Penanaman moden
- C Pembakaran terbuka
- D Pembalakan terancang

Bahagian B

I. Tandakan (✓) pada ciri-ciri epok Pleistosen dan epok Holosen yang betul. TP 2

Buku Teks ms. 61	Ciri-ciri	Epok Pleistosen	Epok Holosen
	(a) Banyak kawasan dilitupi air batu.	✓	
	(b) Paras air laut meningkat.		✓
	(c) Air batu mula mencair.		✓
	(d) Tanah dataran menjadi lebih luas.	✓	
	(e) Manusia mengetahui cara membuat api.	✓	

[5 markah]

Bahagian C

I. Peningkatan suhu memberikan kesan kepada bentuk muka bumi, kehidupan manusia dan haiwan.

Buku Teks ms. 65-66

(a) Senaraikan **dua** haiwan yang telah pupus akibat perubahan suhu. TP 3(i) Harimau bertaring lengkung(ii) Mamot

[2 markah]

(b) Berdasarkan pengetahuan kamu, nyatakan perubahan dan kesan yang berlaku pada Zaman Air Batu Akhir di Asia Tenggara. KBAT Menganalisis(i) Kenaikan paras air laut di Pentas Sunda.(ii) Pembentukan sungai dan tasik.(iii) Aliran air sungai menenggelamkan tanah rendah di tepi pantai.(iv) Manusia bergerak ke kawasan yang lebih tinggi.(v) Kawasan Asia Tenggara menjadi tempat tinggal haiwan.

[3 markah]

Ujian Pertengahan Sesi Akademik (UPSA)

Skor
/ 50

Bahagian A [20 markah]

Jawab semua soalan.

1. Apakah pengertian sejarah menurut E.H. Carr?
 - A Peristiwa yang pernah atau sudah berlaku
 - B Peradaban manusia dan perubahan yang berlaku
 - ☒ C Proses interaksi antara masa kini dengan masa lampau
 - D Tindakan manusia dan sebab-sebab mereka melakukannya
2. Apakah ciri-ciri sumber primer?
 - I Telah dikaji
 - II Bersifat asli
 - III Belum diolah
 - IV Bahan bertulis
 - A I dan II
 - B I dan IV
 - ☒ C II dan III
 - D III dan IV
3. Gambar berikut menunjukkan kaedah penyelidikan sejarah.

Apakah sumber yang dikaji melalui kaedah tersebut?

- ☒ A Fosil
- B Risalah
- C Manuskrip
- D Ensiklopedia

4. Gambar berikut menunjukkan sebuah keluarga.

Apakah jenis keluarga tersebut?

- ☒ A Keluarga asas
- B Keluarga tunggal
- C Keluarga harmoni
- D Keluarga kembangan

5. Senarai berikut berkaitan dengan peranan anggota keluarga.

- Menyediakan keperluan asas
- Memberikan pendidikan yang sempurna

Siapakah yang memainkan peranan tersebut?

- A Anak
- B Datuk
- C Nenek
- ☒ D Ibu bapa

6. Apakah peristiwa bersejarah dalam kehidupan Amirah?

- I Berpindah ke rumah baharu
- II Dilantik sebagai pengawas sekolah
- III Membeli-belah bersama-sama keluarga
- IV Menziarahi datuk dan nenek di kampung

- ☒ A I dan II
- B I dan IV
- C II dan III
- D III dan IV

16. Apakah kesan peningkatan suhu kepada bentuk fizikal bumi?
- I Peluasan tanah daratan
 - II Penurunan paras air laut
 - III Perubahan aliran air sungai
 - IV Pembentukan tasik air tawar
- A I dan II
B I dan IV
C II dan III
D III dan IV
17. Senarai berikut merupakan lokasi zaman prasejarah.
- Sungai Tembeling, Jerantut
 - Kampung Sungai Lang, Banting
- Apakah zaman prasejarah yang dikaitkan dengan lokasi tersebut?
- A Paleolitik
B Mesolitik
C Neolitik
D Logam
18. Apakah persamaan tempat tinggal manusia Zaman Paleolitik dan Zaman Mesolitik?
- A** Gua
B Tanah tinggi
C Pesisir pantai
D Lembah sungai
19. Bagaimanakah manusia Zaman Paleolitik mencari makanan?
- A Menanam padi
B Memburu haiwan
C Mengutip hasil laut
D Menjalankan perdagangan
20. Apakah iktibar daripada kehidupan manusia zaman prasejarah?
- A Mencintai alam sekitar
B Mengumpul barang purba
C Mempelajari teknologi zaman purba
D Mencontohi kegigihan dan semangat berusaha

Bahagian B

[20 markah]

Jawab semua soalan.

- I. Gariskan jawapan yang betul.
- (a) (Ibn Khaldun / Herodotus) menyatakan bahawa sejarah ialah penceritaan tentang tindakan manusia dan sebab-sebab mereka melakukannya.
 - (b) Sumber (primer / sekunder) juga dikenali sebagai sumber pertama seperti artifak dan fosil.
 - (c) Kaedah (arkeologi / bertulis) merupakan proses mendapatkan maklumat daripada tulisan atau lakaran.
 - (d) Langkah pertama dalam kaedah lisan ialah mengenal pasti (tinggalan manusia / orang sumber) dan menyediakan soalan berdasarkan tajuk kajian.
 - (e) (Dekad / Abad) merupakan tempoh masa selama 100 tahun.

[5 markah]

Bahagian C
[10 markah]

Jawab semua soalan.

1. Setiap anggota keluarga mempunyai peranan masing-masing.

(a) Nyatakan **dua** peranan anak-anak terhadap keluarga.

(i) Membantu ahli keluarga / Saling menghormati / Mendengar nasihat.

(ii) Belajar bersungguh-sungguh / Menjaga nama baik keluarga.

[2 markah]

(b) Mengapakah kita perlu menghormati anggota keluarga?

(i) Mengeratkan hubungan kekeluargaan.

(ii) Mewujudkan suasana yang harmoni.

(iii) Menyemai sikap kasih sayang.

(iv) Melahirkan keluarga yang bahagia.

(v) Mengelakkan perselisihan.

[3 markah]

2. Berlaku perubahan suhu pada Zaman Air batu Akhir.

(a) Nyatakan **dua** kesan peningkatan suhu terhadap bentuk fizikal dan hidupan bumi.

(i) Pembentukan tasik air tawar / Aliran air sungai berubah.

(ii) Kepupusan haiwan seperti harimau bertaring lengkung dan mamot.

[2 markah]

(b) Apakah iktibar yang boleh diambil daripada pengetahuan tentang Zaman Air Batu?

(i) Membantu pemahaman kita tentang bumi.

(ii) Memupuk nilai sayang akan alam sekitar.

(iii) Mengekalkan kelestarian alam sekitar.

(iv) Membantu manusia menghadapi cabaran pada masa depan.

[3 markah]

Ujian Akhir Sesi Akademik

Skor

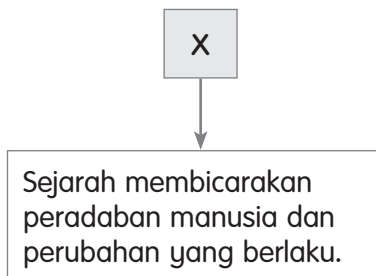
/ 50

(UASA)

Bahagian A
[20 markah]

Jawab semua soalan.

1. Rajah berikut berkaitan dengan pengertian sejarah mengikut sejarawan Arab.

Siapakah sejarawan X?

- A Herodotus
 - ☒ B Ibn Khaldun
 - C Dr. Muhd Yusof bin Ibrahim
 - D Profesor Emeritus Tan Sri Dr. Khoo Kay Kim
2. Apakah kaedah penyelidikan yang boleh digunakan oleh sejarawan untuk mengkaji rangka *Perak Man* di Lenggong Perak?
- ☒ A Ekskavasi
 - B Temu bual
 - C Kaedah bertulis
 - D Arkeologi bawah air
3. Apakah maklumat yang dicatat dalam sijil kelahiran seseorang individu?
- ☒ A Butir kelahiran
 - B Asal usul keluarga
 - C Pendapatan ibu bapa
 - D Kronologi peristiwa penting

4. Apakah peranan ibu bapa terhadap keluarga?

- I Mendengar nasihat
 - II Saling menghormati
 - III Memberikan kasih sayang
 - IV Menyediakan keperluan asas
- A I dan II
 - C II dan III
 - B I dan IV
 - ☒ D III dan IV

5. Gambar berikut merupakan sebuah Sekolah Jenis Kebangsaan (SJK).

Apakah bahasa pengantar yang digunakan di sekolah tersebut?

- A Bahasa Cina
 - ☒ B Bahasa Tamil
 - C Bahasa Melayu
 - D Bahasa Inggeris
6. Selain papan tanda, apakah cara lain yang boleh digunakan untuk mencari lokasi sesuatu tempat?
- A Jenis rumah
 - ☒ B Mercu tanda
 - C Aliran sungai
 - D Bilangan lampu isyarat

Bahagian B
[20 markah]

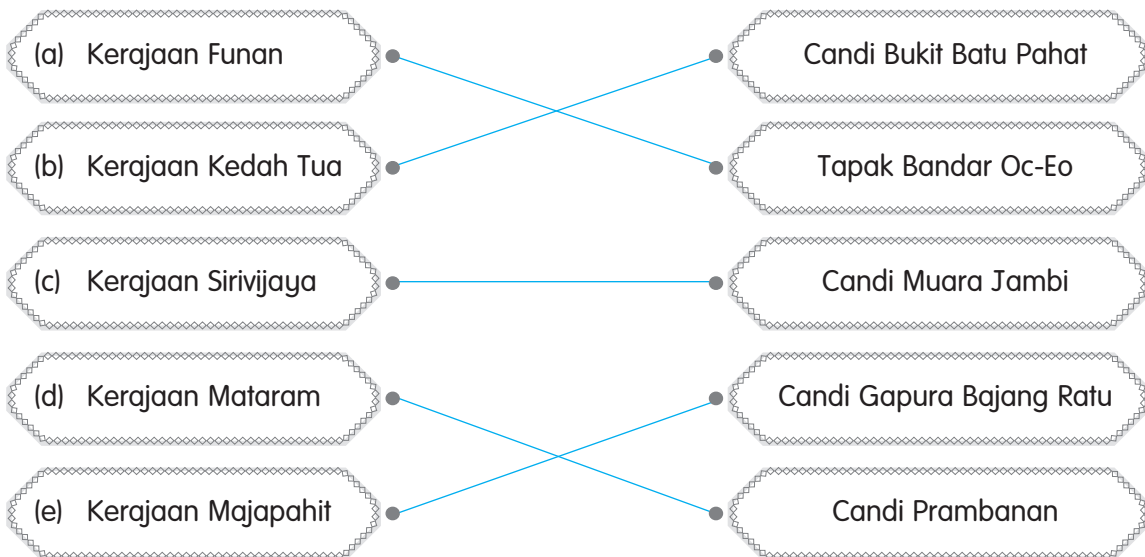
Jawab semua soalan.

1. Tulis “Betul” atau “Salah” bagi penyataan berikut.

Kegiatan Sosial dan Ekonomi Manusia Zaman Prasejarah	Jawapan
(a) Pada Zaman Paleolitik, manusia menggunakan api untuk menghalau haiwan buas.	Betul
(b) Manusia Zaman Mesolitik hidup secara nomad dalam kelompok kecil serta tinggal di dalam gua dan pesisir pantai.	Betul
(c) Pada Zaman Paleolitik, manusia mula bercucuk tanam, menangkap ikan, menternak haiwan dan menghasilkan tembikar tanah.	Salah
(d) Manusia Zaman Neolitik menggunakan peralatan daripada batu yang lebih kemas dan mempunyai pelbagai fungsi.	Betul
(e) Manusia Zaman Logam hidup dalam kelompok kecil dan tidak menjalankan hubungan dengan kerajaan luar.	Salah

[5 markah]

2. Padankan kerajaan Melayu Awal berikut dengan monumen yang betul.

[5 markah]

Bahagian C
[10 markah]

Jawab semua soalan.

I. Lokasi zaman prasejarah dapat dikenal pasti melalui penemuan artifak peninggalan manusia pada zaman tersebut.

(a) Nyatakan **dua** lokasi Zaman Paleolitik di Malaysia.

(i) Guah Niah, Sarawak

(ii) Bukit Jawa, Lenggong, Perak

[2 markah]

(b) Manusia prasejarah bijak menggunakan sumber alam untuk meneruskan kehidupan. Nyatakan cabaran yang dihadapi oleh Zaman Prasejarah.

(i) Sukar mendapat sumber makanan.

(ii) Tempat tinggal tidak selesa.

(iii) Kemudahan asas yang tidak mencukupi.

[3 markah]

2. Kerajaan Melayu awal kaya dengan hasil hutan dan hasil laut.

(a) Nyatakan **dua** jenis hasil laut yang terdapat di kerajaan Melayu awal.

(i) Mutiara

(ii) Teripang

[2 markah]

(b) Pada pendapat anda, apakah kepentingan sumbangan kerajaan Melayu awal terhadap ekonomi negara?

(i) Menjalinkan hubungan diplomatik demi kestabilan negara.

(ii) Memanfaatkan kekayaan hasil bumi dan hasil laut.

(iii) Menggalakkan kegiatan perdagangan antarabangsa.

[3 markah]

JAWAPAN

UNIT

1

Mengenal Sejarah

1. (a) peradaban; perubahan
(b) penceritaan; tindakan
(c) interaksi; lampau
(d) peristiwa; berlaku
(e) catatan; lalu
2. (a) Sumber primer; Fosil
(b) Sumber sekunder; Majalah
(c) Sumber primer; Artifak
(d) Sumber primer; Manuskrip
(e) Sumber sekunder; Buku
(f) Sumber sekunder; Akhbar
(g) Sumber primer; Artifak
(h) Sumber sekunder; Risalah
3. (a) (i) tinggalan; ekskavasi; fosil
(ii) maritim; karam
(b) (i) temu bual; orang sumber
(ii) soalan; perbualan; rakaman
(c) (i) bercetak
(ii) empat; sumber; mengumpulkan; penulisan
4. (a) C
(b) B
(c) A
(d) D
(e) F
(f) E
5. (a) Sebab
Menghargai murid yang cemerlang dalam akademik.
Akibat
Murid-murid belajar dengan bersungguh-sungguh.
(b) Sebab
Mencungkil bakat murid dalam bidang sukan.
Akibat
Melahirkan semangat bersaing dan memupuk minat murid dalam bidang sukan.
(c) Sebab
Tanah Melayu dijajah oleh British.
Akibat
Rakyat berjuang untuk membebaskan tanah air daripada penjajah.
6. (a) • Memudahkan kita memahami peristiwa sejarah.

- Menimbulkan rasa ingin tahu.
- Membolehkan kita mengambil iktibar dan pengajaran daripada peristiwa sejarah.
- (b) • Bersemangat untuk mengamalkan perpaduan.
• Memupuk semangat cinta akan negara.
• Berusaha mempertahankan kedaulatan dan kemerdekaan negara.
• Menguatkan jati diri.

PRAKTIS SUMATIF 1

Bahagian A

1. C 2. A 3. D 4. C 5. D
6. A 7. A 8. C

Bahagian B

1. (a) •
(b) •
(c) •
(d) •
(e) •

Bahagian C

1. (a) (i) Kaedah lisan
(ii) Kaedah bertulis / Kaedah arkeologi
(b) (i) Mengenal asal usul/ identiti diri dan bangsa.
(ii) Mengambil iktibar dan pengajaran.
(iii) Menyemai semangat patriotik.
(iv) Memupuk perpaduan dalam kalangan masyarakat.
(v) Membentuk jati diri.

UNIT

2

Saya dan Keluarga Saya

1. Berdasarkan jawapan murid.
2. (a) Keluarga kembangan
(b) Keluarga asas terdiri daripada ibu, bapa dan anak-anak. Keluarga kembangan pula terdiri daripada keluarga asas, datuk dan nenek.
(c) Keluarga asas. Ahli keluarga saya terdiri daripada ibu, bapa, abang, kakak dan adik.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
(d) Bertolak ansur, saling membantu, berkasih sayang dan hormat-menghormati.

- (e) Kehidupan keluarga tidak harmoni, berpecah-belah dan hilang kasih sayang.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
3. (a) Razlan
(b) Arfah
(c) Haji Muaz
(d) Hajah Rafizah
(e) Raziq
(f) Afida
(g) Farid
(h) Fazli
(i) Amri
4. Peranan ibu bapa terhadap keluarga
(a) Menyara keluarga.
(b) Menjaga keselamatan.
(c) Memberikan kasih sayang.
(d) Menjadi contoh teladan yang baik.
(e) Menyediakan segala keperluan asas.
(f) Memberikan pendidikan yang sempurna.
- Peranan anak terhadap keluarga
(a) Mendengar nasihat.
(b) Saling menghormati.
(c) Membantu ahli keluarga.
(d) Belajar bersungguh-sungguh.
(e) Menjaga nama baik keluarga.
(f) Mengamalkan nilai-nilai murni.
5. (a) Perkahwinan ibu dan ayah Nabil.
(b) Kakak Nabil, Nabila dilahirkan di Hospital Muar.
(c) Keluarga Nabil berpindah ke Johor Bahru. Nabil dilahirkan di Hospital Sultanah Aminah, Johor Bahru.
(d) Ayah Nabil dinaikkan pangkat sebagai Pengurus Besar. Keluarga Nabil berpindah ke Kuala Lumpur.
(e) Adik Nabil, Aiman dilahirkan di Hospital Ampang.
(f) Keluarga Nabil bercuti ke Bandung, Indonesia.
(g) Kak Nabila memasuki Tingkatan Satu di Sekolah Taman Muda, Ampang.
(h) Nabil dipilih sebagai Murid Cemerlang Tahun Empat.
6. (a) (i) Harmoni.
(ii) Saling menyayangi.
(iii) Bantu-membantu.
(iv) Prihatin dan mengambil berat.
(b) Penceraian, masa depan anak-anak terjejas, terpengaruh oleh budaya negatif, gagal dalam peperiksaan dan menghadapi tekanan perasaan.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

- (c) Melaksanakan tanggungjawab masing-masing, bersikap terbuka, menerima teguran dan nasihat, tidak mementingkan diri dan bertolak ansur.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
- (d) (i) Memanggil anggota keluarga dengan panggilan yang betul.
(ii) Meminta izin sebelum keluar rumah.
(iii) Bercakap dengan sopan dan tidak meninggikan suara.
(iv) Segera meminta maaf jika membuat kesalahan.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

PRAKTIS SUMATIF 2

Bahagian A

1. A	2. B	3. D	4. A	5. B
6. D	7. C	8. A	9. C	10. C

Bahagian B

1. (a) jantung
(b) membuka akaun bank
(c) nenek
(d) pendidikan
(e) harmoni

Bahagian C

1. (a) Keluarga yang terdiri daripada bapa, ibu dan anak-anak.
(b) (i) Membantu ahli keluarga
(ii) Mendengar nasihat ibu bapa.
(iii) Menggunakan nama panggilan yang sopan.
(iv) Bertolak ansur/ menghormati ahli keluarga.
(v) Bercakap dengan sopan.

UNIT

3

Sejarah Sekolah

1. (a) Sekolah Rendah Kebangsaan Setia Tropika, Jalan Setia Tropika 1/1, Taman Setia Tropika, 81100 Johor Bahru, Johor Darul Takzim.
(b) Sekolah Ahmad Zahid dibina pada tahun 2004.
(c) Sekolah Ahmad Zahid mendapat nama bersempena dengan nama tempat, iaitu Taman Setia Tropika.
(d) Diiktiraf sebagai Sekolah Berprestasi Tinggi (SBT) kerana kejayaan yang dicapai dalam akademik dan kokurikulum.
(e) Belajar dengan bersungguh-sungguh dan rajin mengulang kaji pelajaran.